

# โครงการทดสอบปลูกกระเจี๊วในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดที่ผ่านการปรับปรุง



“...ให้ทดลองการปลูกกระเจี๊วในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพราะเป็นพื้นที่ปลูกได้ในพื้นที่น้ำท่วม...”

พระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2563 ณ แปลงสาธิตการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านโคกชุมบก

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ สอนพระราชดำริ จัดทำโครงการทดสอบการปลูกกระเจี๊วในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดที่ผ่านการปรับปรุงขึ้น เพื่อศึกษาการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของกระเจี๊วที่ปลูกในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดที่ผ่านการปรับปรุง และนำผลการทดสอบที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ต่อไป

### กระเจี๊ว

สภาพที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโต

pH 6.7-8.2

## การดำเนินงาน

เริ่มดำเนินการทดสอบ เมื่อเดือนสิงหาคม 2564 โดยคัดเลือกพื้นที่ทดสอบ จำนวน 2 แปลง ปัจจุบันดำเนินการทดสอบแล้ว จำนวน 2 รอบการปลูก รอบที่ 1 ปลูกเมื่อ 19 สิงหาคม 2564 และรอบที่ 2 ปลูกเมื่อ 20 เมษายน 2565



แปลงที่ 1 แปลงทดลองภายในศูนย์ศึกษาฯ เนื้อที่ 0.64 ไร่



แปลงที่ 2 แปลงทดลองในพื้นที่เกษตรบ้านโคกชุมบก เนื้อที่ 0.58 ไร่

## ผลการดำเนินงาน

1. ผลการเจริญเติบโตของกระเจี๊วที่ อายุ 1-4 เดือน โดยนับการแตกไหล และขนาดของใบ

แปลงที่ 1 ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พื้นที่ 0.64 ไร่

อายุ (เดือน)	อัตราการแตกไหล		ขนาดของใบ (เซนติเมตร)			
	ไหลต่อตารางเมตร		กว้าง		ยาว	
	รอบที่ 1	รอบที่ 2	รอบที่ 1	รอบที่ 2	รอบที่ 1	รอบที่ 2
1	5.80	7.60	2.98	4.13	2.12	3.63
2	13.26	14.27	5.16	6.10	4.10	5.05
3	20.02	21.27	7.82	8.05	5.96	5.93
4	23.13	22.67	8.64	9.20	6.34	6.58



แปลงที่ 2 ในพื้นที่เกษตรบ้านโคกชุมบก

❖ รอบที่ 1 แปลงนาขสมนิค ขอดดี เนื้อที่ 0.58 ไร่ หลังปลูก 2 เดือน ลำต้นและใบของกระเจี๊วขาด และเน่าเปื่อย อัตราการรอด 16.48%



pH ดิน 6.2      pH น้ำ 6.6

❖ รอบที่ 2 แปลงนาขเดชม มีนทกานต์ เนื้อที่ 0.45 ไร่ หลังปลูก 2 เดือน กระเจี๊วไม่เจริญเติบโต ไม่มีการแตกไหล อัตราการรอด 13.34%



pH ดิน 6.1      pH น้ำ 6.5

จากการสอบถามเกษตรกรที่มีอาชีพปลูกกระเจี๊ว จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า กระเจี๊วจะหยุดการเจริญเติบโต ไม่แตกไหล หรือเจริญเติบโตช้า หากมีวัชพืชรบกวนในแปลง

2. ผลผลิตของกระเจี๊วที่ปลูกในดินเปรี้ยวจัดที่ผ่านการปรับปรุงแล้ว

แปลงที่ 1	น้ำหนักผลผลิตกระเจี๊ว (กิโลกรัมต่อพื้นที่ 0.64 ไร่)	น้ำหนักผลผลิตกระเจี๊ว (กิโลกรัมต่อไร่)
รอบที่ 1	727	1,136.00
รอบที่ 2	รอเก็บเกี่ยวผลผลิต	

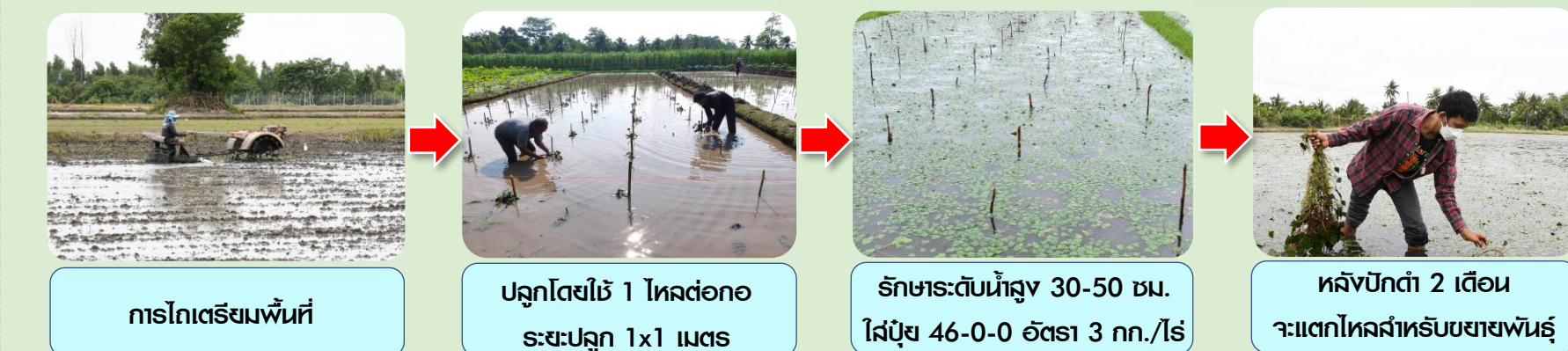


3. ต้นทุนผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแปลงที่ 1 รอบที่ 1

รายการ	ต้นทุนการปลูกกระเจี๊วในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดที่ผ่านการปรับปรุง (บาท/ไร่)	
	แปลงที่ 1	แปลงที่ 2
1. ต้นทุนการผลิตต่อไร่ (บาท)	17,454.40	14,368.00
- การเตรียมดิน	1,200.00	1,200.00
- การปลูก (4คนx37.5บาทx6ชั่วโมง)	630.00	900.00
- ค่าพันธุ์กระเจี๊ว (1,521 เมล็ดไร่x8บาท)	12,168.00	12,168.00
- การดูแลรักษา	300.00	100.00
- การเก็บเกี่ยว (3คนx300บาทx3ครั้ง)	2,835.00	-
- ค่าวัสดุเกษตร (ปุ๋ยสูตร 46-0-0=3 กก./ไร่, 8-24-24=2 กก./ไร่, 13-13-21=4 กก./ไร่)	321.40	180.60
2. มูลค่าผลผลิตต่อไร่ (บาท)	34,080.00	-
- ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	1,136.00	-
- ราคาพืชกระเจี๊ว (บาทต่อกิโลกรัม)	30.00	-
3. กำไรสุทธิต่อไร่ (บาท)	16,625.60	-
4. มูลค่าผลผลิตต่อต้นทุนในการผลิต	1.95	-
5. กำไรสุทธิต่อต้นทุนในการผลิตต่อไร่	0.95	-
6. กำไรสุทธิต่อมูลค่าผลผลิตต่อไร่	0.49	-

4. การขยายพันธุ์กระเจี๊ว

วันที่ 3 พฤษภาคม 2565 ศึกษาการปลูกและการขยายพันธุ์กระเจี๊วพื้นที่บ้านสะพานหลวง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี สามารถสรุปขั้นตอนได้ ดังนี้



## แผนการดำเนินการต่อไป

- ❖ ศึกษาวิธีการเตรียมดินเพื่อกำจัดวัชพืชมไม่ให้เจริญเติบโตแข่งกับกระเจี๊วในพื้นที่ของเกษตรกร
- ❖ จัดทำแปลงขยายพันธุ์กระเจี๊ว ไว้สำหรับส่งเสริมและสนับสนุนไหลพันธุ์ให้กับเกษตรกรผู้สนใจ

